

BUNDESPRÄSIDIALAMT

**Konuşmaya internette
erişim için:
www.bundespraesident.de**

Sayfa 1 / 4

**Federal Cumhurbaşkanı Frank-Walter Steinmeier
29 Mayıs 1993 tarihli kundaklamanın kurbanları için
düzenlenen anma etkinliğinde
29 Mayıs 2023
Solingen**

„[...] Alışverişe gidiyorum ve yangının ortasında duruyorum torunumu sabah okula götürüyorum ve yangının ortasında duruyorum kahvaltı masasında oturuyorum ve yangının kokusunu alıyorum yatağımda yatıyorum ve yangının sıcaklığını yüzümde hissediyorum[...]"

Sayın DüNDAR, romanınızdaki bu sözlerde Mevlüde Genç'i duyuyorum. Yazdıklarınız ve Genç ailesinin acısını ve kederini tasvir etme tarzınız yüreğimizi dağlıyor ve bizi 30 yıl önceki geceye götürüyor.

Sevgili Genç Ailesi, biraz önce, bu anma töreni başlamadan önce sizinle bir araya gelip kederinizi paylaşabildim. Siz bana acının ve hatıraların hayatınızı nasıl etkilediğini anlattınız. Bu acıyı yaşayan sizlerin aslında anma için bir yıldönümüne ihtiyacınız yok. Acınız her zaman ve her yerde sizinle ve ben acınızın 30 yıl sonra da azalmadığını tahmin edebiliyorum. Bu acı asla dinmeyecek.

Bugün, 29 Mayıs 1993'te öldürülen 5 genç kadını ve kız çocuklarını anmak için buradayım. Bugün hep birlikte sessizlik içinde Gürsün İnce, Hatice Genç, Gülüstan Öztürk, Hülya Genç, Saime Genç ve tabii ki geçen sonbaharda aramızdan ayrılan Mevlüde Genç'in yasını tutuyoruz.

30 yıl önce sevgili Genç ailesi en önemli Müslüman bayramı olan Kurban Bayramını kutlamak üzereydiniz. Hediyeleri ve güzel kıyafetlerinizi hazırlamıştınız. Küçük Saime'nin kutlamak için ayrıca özel bir nedeni vardı: Yakında anaokuluna başlayacağı için çok gururluydu. Fakat bunun yerine alevler, duman, acı ve ölüm onları buldu.

Sevgili Hatice Genç, hala iki kızınızı kaybettiğiniz saldırıyı anlatırken sık sık şimdiki zamanda konuşuyorsunuz. 29 Mayıs 1993 tarihi Genç, Duran, Saygın, İnce ve Öztürk aileleri için geçmişte kalmadı. Kâbuslar, hatıralar ve korku hayatlarının bir parçası haline geldi.

ADRES Bundespräsidialamt
11010 Berlin
TEL +49 30 2000-2021
FAKS +49 30 1810200-2870
E-POSTA presse@bpra.bund.de
İNTERNET www.bundespraesident.de

Mevlüde Genç bu korkunç olaydan sonra acısını ve kederini saklamadı. Kamuoyunda özellikle barıştırmacı biri olarak takdir edildi. Saldırıdan sonra yaşanan çalkantılı günlerde bile şiddete şiddetle karşılık verilmemesi çağrısı yapan, insan severliği ve insanlığı savunan ve insan severliğin nefretten daha güçlü olduğuna inanan biri olarak görüldü.

Mevlüde Genç aynı zamanda faillere ağır cezalar verilmesini istedi ve defalarca söylediği gibi "olayların kaynağına inilmesi" çağrısında bulundu". Mevlüde Genç sadece uzlaşma için değil aynı zamanda tüm toplumumuzun özellikle de devlet kurumlarının aşırı sağcılık, nefret ve şiddete karşı taviz vermeden mücadele etmesini talep etti.

Bu bağlamda Mevlüde Genç gibi ben de bugün Hoyerswerda, Saarlouis Rostock-Lichtenhagen, Mölln ve maalesef birçok yer için aynı düşünceleri taşıyorum. Ülkemizin toplumsal hafızasına kazınan aşırı sağcı eylemlerle ve bugün artık konuşulmayanlarla ilgileniyorum. 1980 Oktoberfest saldırısı gibi Solingen'deki kundaklamadan önceki eylemler ve günümüzde gerçekleşen Halle ve Hanau'daki eylemlerle ilgileniyorum. NSU cinayetleri ve Solingen'den önce ve sonra gerçekleşen eylemlerle ilgileniyorum.

Federal Cumhurbaşkanı olarak, bu saldırıların gerçekleştiği ortam hakkında sessiz kalamam. Bugün size Solingen'deki kundaklamanın ve diğer birçok eylemin zemininden bahsetmeden sizinle konuşamam.

Ülkemiz çok uzun süre sürekli tekrarlanan ama dayanağı olmayan bir iddiaya kandı. Buna göre failer gözleri kararmış bireysel suçlular. Olayların arkasındaki yapılar ve failerin ideolojisi uzun bir süre görmezden gelindi ve yok sayıldı. Burada aşırı sağcılık, ırkçılık ve insan düşmanlığından bahsediyorum. Federal Cumhurbaşkanı von Weizsäcker, 3 Haziran 1993'teki cenaze töreninde, failer "birdenbire ortaya çıkmıyor" dedi. Gerçek şu ki: sosyal çevre, fail gruplarının yapıları, failerin ideolojisi uzun zamandır göz ardı edildi, görmezden gelindi, hatta bastırıldı.

Aşırı sağcıların saldırıları sözde farklı olanlara yöneliyordu ve halen yöneliyor: bunlar koyu saçlı, güya yabancı bir isim taşıyan ve farklı dinlere ait olanlar. Mülteciler, evsizler, engelliler ve örneğin Walter Lübcke gibi hoşgörülü bir toplumu açıkça savunanlar saldırıların hedefi oluyorlar.

Aşırı sağcılar ve ırkçılar bireyleri onlardan nefret etmek için insanlıktan çıkarıyorlar ve böylece kurban olabilecek herkese korku saçıyorlar. Ben bunu terör olarak tanımlıyorum. Bu sağcı terör Solingen'deki ölümlerden sorumludur. Bu sağcı terör Solingen önce de vardı, Solingen'den sonra da var. Ülkemizde aşırı sağcı ve şiddetin sürekliliği var.

1992 yılında hip hop grubu Advanced Chemistry sağcı şiddet karşısında besteledikleri bir şarkı ile ünlendi. Şarkının adı "Kendi Ülkemde Yabancı" idi. Müsizyenler bu rap parçasında şöyle diyorlardı:

"[...]Ben münferit bir vaka değilim, birçok vakadan biriyim. Tanınmayan, kendi ülkesinde yabancı. Bir yabancı değil, ama yine de yabancı [...]."

O zamanlar çalışmak ve yaşamak için Almanya'ya gelen birçok kişi tam olarak böyle hissediyordu. Bu ülkeyi zamanla kendi ülkeleri olarak görüyor ve görmek istiyorlardı. Ancak şimdi aralarında korku yayılmaya başlamıştı: toplu bir şekilde saldırıya uğruyoruz, dışlanıyoruz, tehdit ediyoruz ve bu hepimizin başına gelebilir. Bu, 90'ların başında birçoğunda yaygın bir duyguydu.

Okuduğum kadarıyla kundaklama saldırısından hemen sonra Solingen'de tüm halat merdivenleri tükenmişti. İnsanlar acil bir durumda evlerinin üst katından kendilerini kurtaramamaktan korkuyordu. O zamanlar yangın durumunda yangının hızlı bir şekilde söndürülebilmesi için evlerde kovalar hazır bulunduruluyordu.

Hanıfemendiler ve Beyefendiler, bunlardan etkilenmeyen kişiler olarak yangın korkusundan halat merdiveni almanın nasıl bir duygu olduğunu bir hayal edin.

Sık sık Solingen kundaklamasının Almanya'nın vatan olup olmadığı ve olmalı mı sorusunda bir kırılma noktası olduğunu duydum. En son Leipzig Kitap Fuarı ödülüne layık görülen Dinçer Güçyeter, 1960'ların sonunda Almanya'ya gelen annesinin 1993 yılında yaşadıklarını "Almanya Masalımız" adlı romanında şöyle anlatır: „Her şeyin kendi yolunu bulduğunu düşünüyorsun, yerdeki toprak sıkılaştı. Ama sonra yeni bir rüzgâr esiyor, [...], evindeki tüm kapıları ve pencereleri yerinden söküyor. Çocukların burada dünyaya geldikleri için burada kalacaklarını düşünüyorsun, onların artık bu bölünmüşlük hissine ihtiyaçları olmadığını, sabit bir yerlerinin olduğunu düşünüyorsun ve sonra ekranda yangın başlıyor.

Sayın Genç, siz ve eşiniz bize o zamanlar çok bilinçli bir şekilde, burada kalıyoruz, Alman vatandaşlığını alıyoruz, biz buraya aitiz dediniz. Ben ve hepimiz bu yolu seçtiğiniz için size müteşekkirim.

O zamanlar, Sayın Bakan Özdemir sizin de aralarında olduğunuz birçok insanın, bu ülke sadece bizim ülkemiz değil, onu birlikte şekillendireceğiz dediği için müteşekkirim. Solingen bu anlamda da Almanya'daki göçmen kökenli insanlar için bir dönüm noktasıydı: Artık ait olduğunuzu ve yıllarca çok çalıştıktan sonra ait olarak tanınmaya hakkınız olduğunu yüksek sesle ve net bir şekilde gösteriyor ve ifade ediyorsunuz. Artık iki sandalye arasında değil, aynı anda iki sandalyede oturuyorsunuz!

Mevlüde Genç'in iddialı uzlaşma sözcüğü ile talep ettiği ve ilan ettiği şeyi nasıl gerçekleştireceğiz? Ülkemiz nasıl daha da fazla birleşebilir? Bizi birleştiren şeyi nasıl güçlendirebiliriz?

Bence bunun için her şeyden önce sağlam, uyanık ve dürüst bir devlet gerekiyor. Her insan ülkemizde güven ve huzur içinde yaşayabilmeli ve devlet özellikle kurbanı olma riski fazla olanları

korunmalı. Devlet bunun için her şeyi ve daha fazlasını yapmalı. Aşırı sağcı saldırıları önlemekle görevli emniyet mensuplarının sağcı sohbet gruplarında örgütlendiklerini duyduğumda hayretler içinde kalıyorum. Buna tahammül edemeyiz ve etmemeliyiz. Sağlam bir demokrasiden bahsettiğimde nefret söylemi ve şiddet yayanlara ve ülkemizdeki çeşitliliği kabul etmek istemeyenlere karşı güçlü olmayı kastediyorum.

Bu aynı zamanda kullandığımız dil ve kelimelerle de ilgili. Kelimelerle bir toplumun şiddet potansiyeli harekete geçirilebilir. Kelimelerin eylemlere dönüştüğünü birçok kez gördük. Politikacılar sözleriyle aşırı sağ kanadın gözüne girmek zorunda olduklarını düşününce ve politikacıların söylenebilen ile söylenemeyen olan arasındaki çizgiyi değiştirdiklerinde de şiddeti körüklüyorlar. İltica politikasıyla ilgili kutuplaşmış ve nefret dolu tartışmaların yaşandığı bir dönemde Solingen’de meydana gelen kundaklama bunu çarpıcı bir biçimde gözler önüne seriyor.

Ancak her vatandaşın da bir sorumluluğu var. Bir kız çocuğunun otobüs durağında ırkçı küfürlere veya saldırılara maruz kaldığında müdahale eden insanlar olmasını diliyorum. Bir okulun duvarlarına gamalı haçların karalanmasına müsamaha göstermeyen, iş yerinde veya sosyal medyada, koridorlarda veya içki sofralarında yalan, nefret ve tahriklere karşı itiraz edenlerin olmasını diliyorum. Susmak ve kayıtsız kalmak çoğu zaman sessiz bir onay olarak yorumlanır. Bunun yerine ihtiyacımız olan şey medeni cesarettir!

Bu noktada sadece şiddet hakkında değil aynı zamanda da gündelik hayattaki önyargı ve ayrımcılıktan da bahsetmek istiyorum. Çünkü kin ve ırkçılık kelimeleri Almandada sadece birçok harfi paylaşmakla kalmıyor İş ararken, ev ararken, bilet kontrolündeki her gün karşılaşılan ırkçılık derinlere yerleşmiş bir kine dayanıyor.

Ben şahsen, Alman bir isme sahip olan beyaz bir erkek olarak, gündelik hayatta dışlanmanın nasıl bir his olduğunu deneyimlemek zorunda kalmıyorum. Ama ülkemizdeki tüm insanların Cumhurbaşkanıyım. Kendi ülkesinde bir yabancı olarak muamele görmenin ne kadar sinir bozucu ve incitici olduğu anlatıldığında büyük bir dikkatle dinlerim. Bilinçli olarak kendi ülkemde diyorum. Çünkü hepimizin vatani olan bu ülke, bugün birçok insan için renkli ve huzurlu bir ev.

Benim için şu çok açık: Bu ülkeyi gerçekten seven, bir arada yaşadığı insanlardan nefret etmez.

Solingen’deki korkunç eylemin üzerinden 30 yıl geçmesine rağmen bugün halen şaşkın, kızgın ve üzgünüz. Ancak, yılgın değiliz, çaresiz değiliz, eylemsiz değiliz.

Mevlüde Genç’in umudunu ve gayretlerini paylaşıyoruz. Gürsün İnce, Hatice Genç, Gülüstan Öztürk, Hülya ve Saime Genç’in anısı bizi bu konuda daha da cesaretlendirmeli.